

Mètodes Quantitatius d'Investigació Social

Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia

Grau de Sociologia

Curs 2011-12

Professorat responsable:

Pedro López-Roldán

Departament de Sociologia. Despatx B3-159. 93.581.1676
(Pedro.Lopez.Roldan@uab.cat)

Marc Ajenjo Cosp

Departament de Sociologia. Despatx B1-187. 93.586.8021
(Marc.Ajenjo@uab.cat)

Joan Porti

Departament de Matemàtiques. Despatx C1-320. 93.581.4546
(Joan.Porti@uab.cat)

Professorat ajudant:

José Navarro Cendejas

Departament de Sociologia. Despatx B3/-107. 93.581.1789

(Jose.Navarro@uab.cat)

Carlos Rodríguez

Departament de Matemàtiques. Despatx CB-012 . 93.581.3741

(crodri@mat.uab.cat)

Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'assignatura –de 6 ECTS, impartida al primer quadrimestre del segon curs, amb codi 101146–, constitueix un curs d'introducció als mètodes i tècniques de producció (recollida) i anàlisi bàsica de dades centrada en una orientació o perspectiva metodològica quantitativa. L'objectiu principal és oferir a l'alumnat la informació i la capacitat d'aplicació dels principals mètodes i tècniques de producció i d'anàlisi de dades quantitatives en el camp de la sociologia.

En concret, amb l'assignatura es pretén que l'alumnat construeixi els seu aprenentatge en base a:

- El coneixement i comprensió dels conceptes associats al procés d'investigació en ciències socials des d'una perspectiva distributiva o quantitativa, des de la construcció de l'objecte d'estudi, la recollida-producció de les dades i l'anàlisi estadística d'aquestes.
- Començar a adquirir la capacitat de concebre i planificar un procés d'investigació complet, en particular, el que se'n deriva d'una investigació per enquesta.
- La capacitat d'aplicació dels instruments tècnics destinats a la mesura dels conceptes sociològics, a la construcció d'un qüestionari d'enquesta, la construcció d'una mostra estadística, al desenvolupament del treball de camp d'una enquesta, a la preparació i l'anàlisi bàsica de les dades estadístiques obtingudes, tots ells a través d'un exercici real de treball empíric.
- Saber utilitzar de forma bàsica i instrumental el programari estadístic SPSS per a la introducció i identificació de les dades d'enquesta, la seva transformació i l'anàlisi estadística univariable..
- Saber interpretar els resultats estadístics d'una anàlisi de dades des del punt de vista tècnic i substantiu d'acord amb el model teòric i metodològic construït.
- La capacitat bàsica d'avaluar la validesa i la fiabilitat dels resultats d'un estudi per enquesta i argumentar de forma crítica les seves limitacions i la seva capacitat de comprovació d'hipòtesis teòriques.

L'assignatura dona continuïtat a l'itinerari de mètodes i tècniques. D'una banda és una continuació de *Metodologia i Disseny* de primer curs, en què es presenta la metodologia i la lògica el procés d'investigació en ciències socials. En aquí s'insisteix en la preparació i realització pràctica de la recerca des d'una perspectiva quantitativa. D'altra banda és un curs que s'imparteix de forma paral·lela a l'assignatura de metodologia qualitativa, i ambdues són l'antesala de l'assignatura de *Mètodes d'Anàlisi* del segon semestre.

Continguts de l'assignatura

PART I. LA PRODUCCIÓ DE DADES

Tema 1. Introducció a la perspectiva metodològica quantitativa

- 1.1. Objectius de l'assignatura, programa de continguts, dinàmica del curs i avaluació
- 1.2. Introducció a la perspectiva metodològica distributiva o quantitativa

Tema 2. L'enquesta

- 2.1. Del model d'anàlisi a l'operativització dels conceptes
 - 2.2.1. Model d'anàlisi i disseny d'anàlisi
 - 2.2.2. Procés d'investigació i etapes del mètode de l'enquesta
 - 2.2.3. Operativització dels conceptes
 - 2.2.4. La mesura. Concepte i tipus de mesura. Validesa i fiabilitat
- 2.2. Característiques generals de la investigació per enquesta
 - 2.1.1. Definició i trets característics de l'enquesta
 - 2.1.2. Tipus d'enquestes
 - 2.1.3. El disseny de la mostra
- 2.3. La construcció del qüestionari: el context de l'enunciat
 - 2.3.1. Tipus de preguntes
 - 2.3.1. La formulació de les preguntes
 - 2.3.3. Construcció d'escala
 - 2.3.4. Organització del qüestionari: preguntes i discurs
- 2.4. Aplicació del qüestionari
 - 2.4.1. Context de l'enunciació: situació social i contracte comunicatiu
 - 2.4.2. El treball de camp: organització i planificació
- 2.5. Registre de la informació
 - 3.1.1. La dada i la matriu de dades. Unitats i variables
 - 3.1.2. La codificació i el registre de les dades
 - 3.1.3. Identificació de les dades en suport informàtic

PART II. L'ANÀLISI DE DADES

Tema 3. Estadística descriptiva d'una variable

- 3.1. L'anàlisi de dades estadístiques
 - 3.1.1. L'estadística a les Ciències Socials: estadística descriptiva i inferencial.
 - 3.1.2. Representació gràfica: sistemes de referència al pla, funcions lineals-equació d'una recta, altres funcions.
- 3.2. Estadística descriptiva d'una variable
 - 3.2.1. Distribucions de freqüències
 - 3.2.2. Representacions gràfiques de variables qualitatives i quantitatives
 - 3.2.3. Les característiques de posició central i no central
 - 3.2.4. Les característiques de dispersió
 - 3.2.5. Les característiques de forma
 - 3.2.6. Anàlisi exploratòria de dades

Tema 4. Preparació de les dades per a l'anàlisi

- 4.1. Control i verificació de les dades
- 4.2. Transformació de variables
 - 4.2.1. Recodificació de variables
 - 4.2.2. Transformacions de variables: posició i dispersió. Puntuacions tipificades
 - 4.2.3. Generació de variables: tipologies, índexs, taxes

Tema 5. Estadística inferencial

- 1 5.1. Mostra i població. Mostreig aleatori
- 2 5.2. Teoria elemental de la probabilitat
- 3 5.3. Distribucions estadístiques: la distribució Normal, t-de Student, khi-quadrat de Pearson i F de Fisher-Snedecor
- 1 5.4. Paràmetres i estadístics: estimacions puntuals i per intervals
- 2 5.5. Interval de confiança per a la mitjana i la proporció poblacionals
- 3 5.6. Contrastació d'hipòtesis.

Avaluació

L'assignatura s'avaluarà en dues parts diferenciades, les corresponents a la Part I i II. Se superarà l'assignatura si la nota final de les diferents activitats d'avaluació assoleix com a mínim un 5. S'exigeix de cada part del curs una nota mínima de 4 per tal de poder fer mitjana i superar el conjunt de l'assignatura, sempre i quan el seguiment de l'assignatura (controls d'assistència, realització de pràctiques, exercicis,...) sigui igual o superior al 70%. En cas contrari s'exigirà un 5 de nota mínima.

Aquell estudiantat que durant el curs hagi fet un seguiment adequat de l'assignatura i no superi l'avaluació grupal, podrà reformular el projecte d'investigació durant el període d'avaluació de compensació i recuperar l'avaluació individual.

A l'acta d'avaluació tindran la qualificació de "no presentades" aquelles persones que no hagin fet cap activitat d'avaluació. Si no es realitzen totes i cadascuna de les activitats avaluatives en les dates previstes es considerarà l'abandonament de l'assignatura i la nota final serà de suspens.

Activitats d'Avaluació Part I		% nota
INDIVIDUAL	Prova escrita que avaluarà l'adquisició de conceptes i instruments bàsics transmesos en l'assignatura.	50%
	Realització durant el curs de les pràctiques i exercicis, i altres activitats proposades de seguiment de la matèria més el control d'assistència	15%
GRUPAL	Treball de recerca per enquesta en relació a un projecte d'investigació	35%

Activitats d'Avaluació Part II		% nota
INDIVIDUAL	Prova escrita que avaluarà l'adquisició i la capacitat d'aplicació dels conceptes i els instruments bàsics.	50%
	Realització durant el curs de les pràctiques i exercicis, i altres activitats proposades de seguiment de la matèria més el control d'assistència.	15%
GRUPAL	Anàlisi (univariant), descriptiu, exploratori i inferencial, de les dades de l'enquesta en relació a un projecte d'investigació	35%

Bibliografia i enllaços web

- Bardina, X.; Farré, M.; López-Roldán, P. (2005). *Estadística: un curs introductori per a estudiants de ciències socials i humanes. Volum 2*. Bellaterra (Barcelona): Universitat Autònoma de Barcelona. Col·lecció Materials, 166.
- Cea D'ancona, M. A. (1998) *Metodología cuantitativa. Estrategias y técnicas de investigación social*. Madrid: Síntesis.
- Cea D'ancona, M. A. (2004). *Métodos de encuesta. Teoría y práctica, errores y mejora*. Madrid: Síntesis.
- Domínguez, M.; Simó, M. (2003). *Tècniques d'Investigació Social Quantitatives*. Edicions de la Universitat de Barcelona. Col·lecció Metodologia, 13.
- Farré, M. (2005). *Estadística: un curs introductori per a estudiants de ciències socials i humanes. Volum 1*. Bellaterra (Barcelona): Universitat Autònoma de Barcelona. Col·lecció Materials, 162.
- García Ferrando, M.; Ibañez, J.; Alvira, F. (1986) *El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación*. Madrid: Alianza.
- García Ferrando, M. (1994) *Socioestadística. Introducción a la estadística en sociología*. 2a edició rev. i amp. Madrid: Alianza. Alianza Universidad Textos, 96.
- Hopkins, K. D.; Hopkins, B. R.; Glass, G. V. (1997). *Estadística Básica para las ciencias sociales i del comportamiento*. 3a ed. Naucalpan de Juárez : Prentice-Hall Hispanoamericana.
- Quivy, R.; Campenhoudt, L. Van (1997) *Manual de Recerca en Ciències Socials*. Barcelona: Herder.
- Rial, A.; Varela, J.; Rojas, A. J. (2001). *Depuración y análisis preliminares de datos en SPSS. Sistemas informatizados para la investigación del comportamiento*. Madrid: RA-MA.
- Rojas, A. J.; Fernández, S.; Pérez, C. (1998). *Investigar mediante encuestas. Fundamentos teóricos y aspectos prácticos*. Madrid: Síntesis.
- Sánchez Carrión, J. J. (1999) *Manual de análisis estadístico de los datos*. Madrid: Alianza. Manuales 055.

* * *

Recursos digitals (dossiers de pràctiques, documents, enllaços,...), programació i la resta d'informació de l'assignatura al *Campus Virtual*.